

Ocena skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje

In Ocena metodično didaktične ustreznosti

0 Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega učbenika:

Pisna utemeljitev ocene skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke in metodično didaktične ustreznosti predloženega gradiva:

Okvirna opredelitev izhodiščnega položaja učencev pri pouku nemščine kot prvega tujega jezika v 5. razredu osnovne šole

Učbenik *Ich und Deutsch 2 neu* je namenjen nadaljevalnemu učenju nemščine kot tujega jezika v 5. razredu osnovne šole, in sicer kot neposredno nadaljevanje učenja nemščine po učbeniku za 4. razred *Ich und Deutsch 1 neu*. Upošteva predznanja in je narejen po enakih načelih, ki so si jih učenci pridobili že v 4. razredu in deloma tudi že v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju. Učni načrt za prvo ocenjevalno obdobje je zastavljen zelo odprto – saj le okvirno predvideva, katere vsebine bi naj učenci obravnavali predvsem na perceptivni ravni, zato učbenik *Ich und Deutsch 2 neu* vsebuje tudi osnovno besedišče in fraze, ki jih učenci ali ponovijo ali na novo pridobijo v okviru pouka v 5. razredu. Veliko večji poudarek kot v učbeniku za 4. razred je namenjen bralnemu razumevanju in branju, saj se pomembnost te spretnosti z leti učenja povečuje. Prav tako je več pozornosti namenjeno tudi pisanju kratkih besedil različnih vrst, ki so primerna za učence te starosti.

V učbenik vključene ključne kompetence

Učni načrt za prvi tuji jezik nemščino predvideva aktivno vključevanje osmih ključnih kompetenc v pouk nemščine kot tujega jezika. Temu sledi tudi učbenik *Ich und Deutsch 2 neu*, čeprav v samem učbeniku te kompetence niso za učence neposredno razvidne. To ni manko, saj bi označevanje vseh za učitelje in učence pomembnih vidikov v učbeniku predstavljalo prenasičenost učbenika s podatki, ki za učence niso potrebni. Ob pregledu učbenika lahko učitelj brez težav prepozna številne primere ključnih kompetenc.

Kompetenca sporazumevanja v tujem jeziku je osnova predmeta tujega jezika nemščine, ob tem pa učbenik vključuje tudi še druge jezike – jezike glavnih likov ter angleščino kot drugi tuji jezik, ki se ga učenci praviloma prav tako učijo. V delovnem zvezku je predvidenih več nalog, kjer lahko učenci dopolnijo še podatke v dodatnih jezikih, ki jih morda obvladajo ali ki jih zanimajo. Na tak način se s kognitivnega vidika poveča učinkovitost učenja vseh jezikov.

Kompetenca sporazumevanja v materinščini je vključena v različne naloge in vaje, saj je npr. pri ponavljajoči se temi »mednarodna beseda« vedno vključena tudi slovenska različica te besede – npr. besede šola, hiša, slon, mačka. V večji meri je slovenščina vključena v delovni zvezek.

Kompetenca, kako se učiti, je v učbeniku prisotna v veliki meri, saj pogosto najdemo namige, kako si zapomniti ali vaditi določeno besedišče ali strukture. Ta kompetenca je tesno povezana tudi z bolj intenzivnim razvijanjem bralnega razumevanja in branja v tujem jeziku, v nemščini.

Kompetenca digitalne pismenosti je občasno vključena v delo z učbenikom in delovnim zvezkom. V prvi vrsti gre za besedilne vrste, ki so značilne za elektronsko komuniciranje, npr. pisanje elektronskega sporočila med glavnimi liki. Na tej stopnji izobraževanja učbenik še ne predvideva intenzivnejše uporabe digitalnih medijev.

Socialne in državljanske kompetence so različno močno zastopane. Medtem, ko so socialne kompetence s pomočjo različnih socialnih oblik dela in sodelovanja vključene v večji meri, se državljanske kompetence omejujejo na prepoznavanje nekaterih osnovnih informacij o Sloveniji in nekaterih drugih državah.

Medkulturne kompetence so prisotne zaradi glavnih likov, ki poročajo marsikaj zanimivega o svojih državah in kulturah. Redno se tudi pojavlja tudi vprašanje učencem, kako je z določeno vsebino oz. pojavom v Sloveniji. Vse to služi razvijanju razumevanja sebe in drugih ter razlik in podobnosti med jeziki in kulturami.

Matematična, tehnološka in naravoslovna kompetenca je prav tako prisotna v učbeniku, saj so številne tematike vezane na področje naravoslovja (npr. živali – domače in na drugih kontinentih), tehnologije (npr. navodila za izdelavo nekega izdelka) ali matematike (npr. razumevanje, opis in razlago pomena grafičnih prikazov).

Priporočene teme

Iz nabora tem za drugo vzgojno-izobraževalno obdobje so v učbeniku *Ich und Deutsch 2 neu* izbrane naslednje teme: osebni podatki, šolske potrebščine, učilnica, razred, prijatelji, hiša, stanovanje, vsakdanja opravila, vreme, živali, izbrani prazniki, pesmice, igre, rime, zgodbe. S tem naborom je pokrita dobra tretjina v učnem načrtu predpisanih vsebin.

Operativni cilji oz. standardi znanja ob koncu 5. razreda

Učbenik *Ich und Deutsch 2 neu* učencem omogoča doseganje splošnih standardov znanja in seveda tudi vseh minimalnih standardov znanja.

Na področju slušnega razumevanja učbenik omogoča učencem, da razumejo navodila, napotke in opozorila učitelja pri pouku in razumejo preproste povedi, vprašanja in navodila povezana z neposrednim okoljem učencev. Poleg teh minimalnih standardov učenci razumejo tudi izjave, kjer je govorna situacija postavljena v novi kontekst, in razumejo tudi glavno sporočilo počasi govorjenega besedila.

V okviru govornega sporočanja in sporazumevanja učbenik omogoča, da učenci pridobijo potrebno besedišče, da znajo ustrezno poimenovati predmete, pojave in dejanja iz svojega okolja. Ob uporabi učbenika učenci znajo pripovedovati o sebi in opisati dejanja iz njihovega sveta ter znajo govoriti s podporo učitelja v okviru vodenih nalog, znajo pa tudi postavljati preprosta vprašanja in odgovarjati nanje. Učbenik omogoča, da učenci poznajo nekatere temeljne jezikovne strukture in fraze ter ustrezno obsežno besedišče na obravnavanih področjih.

Bralno razumevanje ima posebej pomembno vlogo, zato učbenik učencem omogoča, da se naučijo razumeti prebrano preprosto besedilo v nemščini in iz preprostih besedil razberejo temo, osebe in kraj dogajanja itd. Učenci znajo poiskati izbrane podatke v besedilu, ustrezno razvrstiti dele besedila po logičnem zaporedju in razumeti posamezne neznane besede iz sobesedila.

Učbenik nekoliko manj, zato pa delovni zvezek toliko bolj poudarja pisno sporočanje, saj

učencem omogoča, da se naučijo napisati kratke povedi kot odgovore na vprašanja, kratka preprosta besedila po danem vzorcu ter prošnje in želje.

Iz navedenega lahko razberemo, da se pomembnost bralnega razumevanja in pisnega sporočanja poveča v primerjavi z ostalimi zmožnostmi. Prav ta premik je viden v učbeniku *Ich und Deutsch 2 neu*.

Vizualna in avditivna podoba učbenika

Številna malo daljša besedila nekoliko bolj zapolnijo strani, kot je bilo to značilno za prvi del učbeniškega kompleta. Kljub temu je učbenik *Ich und Deutsch 2 neu* pregleden, barvit, raznovrsten, a kljub temu ne prepoln, tako, da se učenci ne izgubijo v množici besedil in nalog.

Ilustracije so prijazne, pozitivne in podpirajo razumevanje besedila oz. omogočajo učencem, da razumejo pomen določenih besed in tem. Ilustracije so mešane, torej nekaj je ilustracij, nekaj pa je fotografij, na ta način je razumevanje podanih informacij še posebej podprto in vrsta ilustracij je smiselno izbrana. Uporabljeni piktogrami so prevzeti iz prvega dela učbenika in učencem omogočajo enostavno in hitro razumevanje pričakovanih dejanj. Slušna besedila so starosti primerna, razumljiva in brez motečih zvokov in šumov, kar učencem olajša razumevanje besedil v tujem jeziku. Hitrost govora je sprejemljiva, čeprav je nekoliko upočasnjena.

Povzetek mnenja:

Učenci lahko s pomočjo učbenika *Ich und Deutsch 2 neu* pridobijo vse z učnim načrtom predpisane kompetence in spretnosti. Učbenik vsebinsko zaobjema približno eno tretjino predvidenih tem in omogoča vsem učencem, da dopolnijo svoj repertoar besedišča, jezikovnih struktur in pogostih fraz.

Vsebine, naloge in pripravljena gradiva ustrezajo kognitivnemu in emocionalnemu razvoju ciljne skupine, torej učencem petega razreda osnovne šole.

Kot v prvem delu, je tudi v učbeniku *Ich und Deutsch 2 neu* slovnica podana predvsem induktivno, brez razlag slovničnih pravil.

Liki s celega sveta omogočajo intenzivni večjezični in večkulturni pristop, kjer lahko učitelji dodajo še jezikovne in kulturne značilnosti drugih, v njihovih razredih prisotnih jezikov in kultur.

Raznovrstnost besedil, tem, nalog in vaj omogoča učencem aktivno in zanimivo učenje nemščine, katerega cilj je, sicer še omejena, a kljub temu aktivna komunikacija v znanih situacijah in tudi v situacijah zunaj učilnice.

Zaključek:

Na podlagi na kratko predstavljene analize učbenika *Ich und Deutsch 2 neu* menim, da učbenik *Ich und Deutsch 2 neu* ustreza aktualnim spoznanjem stroke in sledi didaktično-metodičnim priporočilom Učnega načrta za nemščino kot prvega tujega jezika (od 4. do 9. razreda). Na podlagi teh ugotovitev sklepam, da je učbenik primeren za potrditev in predlagam, da ga Komisija za potrjevanje učbenikov potrdi.

Doc.dr. Brigita Kacjan